

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/41

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2021/11508
Karar No. 2021/15706
Tarihi: 22.11.2021

- FAZLA ÇALIŞMA
- İŞÇİYE BORDRO İMZALATILMADAN BANKA HESABINA YATIRILAN FAZLA ÇALIŞMALARA İHTİRAZI KAYIT KONULMASIN GEREKMEDİĞİ
- BANKAYA ÖDENEN FAZLA ÇALIŞMALARIN ÜSTÜNDE FAZLA ÇALIŞMA YAPTIĞINI İŞÇİNİN HER TÜRLÜ DELİLLE KANITLAYABİLECEĞİ
- FAZLA ÇALIŞMANIN TEMEL ÜCRETİN İÇİNDE ÖDENDİĞİNİN KARTLAŞTIRILMASI HALİNDE HAFTALIK 5,2 SAATİ AYLIK 22,5 SAATİ YILLIK 270 SAATİ AŞAN FAZLA ÇALIŞMALARIN HESAPLANMASININ GEREKTİĞİ

ÖZETİ: İşçiye bordro imzalatılmadığı halde, fazla çalışma ücreti tahakkuklarını da içeren her ay değişik miktarlarda ücret ödemelerinin banka kanalıyla yapılması durumunda ise işçinin ihtirazi kayıt ileri sürmesi beklenemeyeceğinden, ödenenin üzerinde fazla çalışma yapıldığının her türlü delil ile ispatı mümkündür.

Somut olayda; davalı işverenin imzasız bordrolar ile fazla mesai tahakkuk ettirip bankaya ödediği anlaşılmaktadır. Her ne kadar bu ödemeler nedeni ile mahkemece davacının fazla mesai alacağıının bulunmadığı sonucuna ulaşılmış ise de bu kabul yukarıda anlatıldığı üzere hatalıdır. Mahkemece yapılması gereken iş; dosyadaki bilgi ve belgelere göre fazla mesai yaptığı anlaşılan davacı işçinin imzaladığı çalışma kuralları başlıklı belge uyarınca, fazla mesai ücret içinde kararlaştırıldığından haftalık 5,2 saat, aylık 22,5 saat, yıllık 270 saati aşan fazla mesai karşılığı

hesaplatılıp ispat tanıkla yapıldığından hesaplanan fazla mesai alacağına takdiri indirim uygulandıktan sonra en son ödendiği anlaşılan fazla mesai ücretleri de mahsup edildikten sonra kalırsa bakiyeye hükmetmektir.

DAVA: Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen karar, süresi içinde taraflar vekillerince temyiz edilmiş, davacı vekilince duruşma talep edilmiş ise de; 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 369. maddesi gereğince duruşma isteğinin miktardan reddine ve incelemenin dosya üzerinden yapılmasına karar verildikten sonra Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen rapor sunuldu, dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

Davacı İsteminin Özeti:

Davacı, davalının Libya'da bulunan Altadamon şantiyesinde 11.12.2007-16.11.2009 tarihleri arasında 1500 Euro karşılığında iş makinası uzmanı olarak çalıştığını yine davalıya ait Libya'da bulunan Abunavas şantiyesinde 06.08.2010-12.02.2011 tarihleri arasında 1900 USD karşılığında kaynak ustası olarak çalıştığını, haksız olarak iş akdine son verildiğini ileri sürerek, kıdem ve ihbar tazminatı, fazla mesai, yıllık izin, ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacaklarının hüküm altına alınmasını talep etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı, davacının imzaladığı iç yönetmelik gereği yıllık 270 saat fazla mesainin ücret içinde ödendiğini, iş bitimi nedeni ile davacının farklı bir şantiyede görevlendirilmek istendiğini ancak davacının iş akdini fesih ettiğini ileri sürerek davanın reddini talep etmiştir.

İlk Derece Mahkemesi Kararının Özeti:

İlk Derece Mahkemesince, toplanan kanıtlar ve bilirkişi raporuna dayanılarak, kıdem ve ihbar tazminatı ile ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacaklarının kabulüne, fazla mesai ve yıllık izin alacaklarının ise reddine karar verilmiştir.

İstinaf Başvurusu:

İlk Derece Mahkemesinin kararına karşı, davacı ve davalı vekilleri istinaf başvurusunda bulunmuştur.

Bölge Adliye Mahkemesi Kararının Özeti:

Bölge Adliye Mahkemesince, İlk Derece Mahkemesi kararının usul ve esas yönünden hukuka uygun olduğu gerekçesiyle, istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

Temyiz Başvurusu:

Kararı, taraf vekilleri temyiz etmiştir.

Gerekçe:

1-Dosyadaki yazılara, delillerin taktirinde bir isabetsizlik bulunmamasına göre davalının tüm, davacının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2- Hüküm altına alınan ulusal bayram ve genel tatil ücreti ve ihbar tazminatı alacaklarının net miktar olmasına rağmen, hüküm fıkrasında brüt olarak yazılması hatalıdır.

3-Taraflar arasında davacının fazla çalışma ücretine hak kazanıp kazanmadığı uyusmazlık konusudur.

Fazla çalışma yaptığını iddia eden işçi bu iddiasını ispatla yükümlüdür. Ücret bordrolarına ilişkin kurallar burada da geçerlidir. İşçinin imzasını taşıyan bordro sahteliği ispat edilinceye kadar kesin delil niteliğindedir. Bir başka anlatımla bordronun sahteliği ileri sürülüp kanıtlanmadıkça, imzalı bordroda görünen fazla çalışma alacağının ödendiği varsayılır.

Fazla çalışmanın ispatı konusunda işyeri kayıtları, özellikle işyerine giriş çıkışı gösteren belgeler, işyeri iç yazışmaları delil niteliğindedir. Ancak, fazla çalışmanın yazılı belgelerle kanıtlanamaması durumunda tarafların, tanık beyanları ile sonuca gidilmesi gerekir. Bunun dışında herkesçe bilinen genel bazı vakıalar da bu noktada göz önüne alınabilir. İşçinin fiilen yaptığı işin niteliği ve yoğunluğuna göre de fazla çalışma olup olmadığı araştırılmalıdır.

İmzalı ücret bordrolarında fazla çalışma ücreti ödendiği anlaşılıyorsa, işçi tarafından gerçekte daha fazla çalışma yaptığının ileri sürülmesi mümkün değildir. Ancak, işçinin fazla çalışma alacağının daha fazla olduğu yönündeki ihtirazi kaydının bulunması halinde, bordroda görünenden daha fazla çalışmanın ispatı her türlü delille yapılabilir. Bordroların imzalı ve ihtirazi kayıtsız olması durumunda, işçinin bordroda belirtilenden daha fazla çalışmayı yazılı belge ile kanıtlaması gerekir.

İşçiye bordro imzalatılmadığı halde, fazla çalışma ücreti tahakkuklarını da içeren her ay değişik miktarlarda ücret ödemelerinin banka kanalıyla yapılması durumunda ise işçinin ihtirazi kayıt ileri sürmesi beklenemeyeceğinden, ödenenin üzerinde fazla çalışma yapıldığının her türlü delil ile ispatı mümkündür.

Somut olayda; davalı işverenin imzasız bordrolar ile fazla mesai tahakkuk ettirip bankaya ödediği anlaşılmaktadır. Her ne kadar bu ödemeler nedeni ile mahkemece davacının fazla mesai alacağının bulunmadığı sonucuna ulaşılmış ise de bu kabul yukarıda anlatıldığı üzere hatalıdır. Mahkemece yapılması gereken iş; dosyadaki bilgi ve belgelere göre fazla mesai yaptığı anlaşılan davacı işçinin imzaladığı çalışma kuralları başlıklı belge uyarınca, fazla mesai ücret içinde kararlaştırıldığından haftalık 5,2 saat, aylık 22,5 saat, yıllık 270 saati aşan fazla mesai karşılığı hesaplatılıp ispat tanıkla yapıldığından hesaplanan fazla mesai alacağına takdiri indirim uygulandıktan sonra en son ödendiği anlaşılan fazla mesai ücretleri de mahsup edildikten sonra kalırsa bakiyeye hükmetmektir.

Sonuç:

Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esaslan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının ORTADAN KALDIRILMASINA, İlk Derece Mahkemesi kararının yukarıda yazılı sebeplerden dolayı BOZULMASINA, dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, peşin alınan temyiz karar harcının istek halinde ilgililere iadesine, 22.11.2021 tarihinde oybirliği ile karar verildi.